

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2015. június 4.*

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — Migráns munkavállalók szociális biztonsága — 1408/71/EGK rendelet — 27. cikk — VI. melléklet, R. szakasz, 1. pont, a) és b) pont — A »két vagy több tagállam jogszabályai szerint folyósítandó nyugdíj« fogalma — Természetbeni ellátások — A nyugdíjnak a lakóhely szerinti tagállam jogszabályai alapján visszamenőleges hatállyal történő megállapítása — A kötelező egészségbiztosítás megkötésére vonatkozó feltételtől függő egészségügyi ellátásokban való részesülés — A biztosítás hiányáról szóló, a lakóhely szerinti tagállam kötelező egészségbiztosítására vonatkozó jogszabályok alapján kiállított igazolás — A járulékfizetési kötelezettség későbbi hiánya e tagállamban — Ezen igazolás visszamenőleges hatályú visszavonása — A kötelező egészségbiztosítás visszamenőleges hatályú megkötésének a lehetetlensége — Az egészségügyi kiadások ilyen biztosítás általi fedezésének a megszakadása — Az 1408/71 rendelet hatékony érvényesülése”

A C-543/13. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Centrale Raad van Beroep (Hollandia) a Bírósághoz 2013. október 17-én érkezett, 2013. október 15-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank**

és

E. Fischer-Lintjens

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács)

tagjai: M. Ilešič tanácselnök, A. Ó Caoimh (előadó), C. Toader, E. Jarašiūnas és C. G. Fernlund bírák,

főtanácsnok: P. Mengozzi,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank képviselőjében H. van der Most, meghatalmazotti minőségben,
- a holland kormány képviselőjében M. de Ree és M. Bulterman, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: holland.

- a német kormány képviselőjében T. Henze és A. Wiedmann, meghatalmazotti minőségben,
  - az Európai Bizottság képviselőjében D. Martin és M. van Beek, meghatalmazotti minőségben,
- a főtanácsnok indítványának a 2015. február 12-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2006. december 18-i 1992/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 392., 1. o.) módosított, korábban az 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel (HL 1997. L 28., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 3. o.) módosított és naprakésszé tett, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1408/71 rendelet) 27. cikkének, valamint az említett rendelet VI. melléklete, R. szakasza, 1. pontja a) és b) pontjának értelmezésére vonatkozik.
- 2 Ezt a kérelmet a Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank (a társadalombiztosítási pénztár igazgatótanácsa, a továbbiakban: SVB) és E. Fischer-Lintjens között a College voor zorgverzekeringen (egészségbiztosítási tanács, a továbbiakban: CVZ) – olyan szerv, amelynek a hatásköreit már az SVB gyakorolja – általi, annak a bizonyítására szolgáló igazolás visszavonása tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, hogy E. Fischer-Lintjens nem volt köteles holland egészségbiztosítást kötni, következésképpen pedig semmilyen járulékot nem kellett fizetnie (a továbbiakban: a biztosítás hiányáról szóló igazolás).

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 Az 1408/71 rendelet 27. cikke a rendeletnek „Az ellátások egyes csoportjaira vonatkozó különös rendelkezések” című III. címe alatt, valamint a „Betegség és anyaság” című 1. fejezetében szerepel. Ezen, „Nyugdíjak több állam jogszabályai szerinti folyósítása, amikor az ellátásokra való jogosultság a lakóhely szerinti országban áll fenn” című 27. cikk szövege a következő:

„Az a nyugdíjas, aki két vagy több tagállam, köztük a lakóhelye szerinti tagállam jogszabályai szerint jogosult nyugdíjra, valamint ez utóbbi tagállam jogszabályai szerint jogosult ellátásokra, szükség esetén a 18. cikk és a VI. melléklet rendelkezéseinek figyelembevételével, ezekben az ellátásokban – családtagjaival együtt – a lakóhelye szerinti intézménytől részesül, és az ellátások költségeit ez az intézmény viseli, mintha az érintett nyugdíjas nyugdíját kizárólag az utóbbi állam jogszabályai szerint folyósítanák.”

- 4 E rendeletnek az ugyanezen 1. fejezetben szereplő, az „Egy vagy több tagállam jogszabályai szerint fizetendő nyugdíjak, amikor a lakóhely szerinti országban nem áll fenn természetbeni ellátásra való jogosultság [helyesen: nem áll fenn ellátásokra való jogosultság]” című 28. cikke előírja a szolgáltatásokra és az ellátások költségviselésére vonatkozó, azon nyugdíjasra alkalmazandó szabályokat, aki egy, két vagy több tagállam jogszabályai szerint nyugdíjra jogosult, de aki a lakóhelye szerinti tagállam jogszabályai szerint nem jogosult ellátásokra, mégis részesül – mind ő, mind családtagjai – ilyen ellátásokban, amennyiben azokra jogosult lenne a nyugdíj tekintetében illetékes tagállam vagy tagállamok egyikének jogszabályai szerint, ha lakóhelye az érintett állam területén lenne.

- 5 Az említett rendeletnek „Az e rendelet hatálya alá tartozó intézmények és személyek közötti viszony” című 84a. cikke a következőket írja elő:

„(1) Az e rendelet hatálya alá tartozó intézményeknek és személyeknek kölcsönösen tájékoztatniuk kell egymást, és együtt kell működniük e rendelet helyes végrehajtása biztosításának érdekében.

Az intézmények a helyes hivatali magatartás elvének [helyesen: a megfelelő ügyintézés elvének] megfelelően ésszerű időn belül válaszolnak minden kérdésre, és ezzel összefüggésben az érintett személyeket ellátják az e rendelet által biztosított jogaik gyakorlásához szükséges bármely információval.

Az érintett személyek a lehető leghamarabb tájékoztatják az illetékes állam és a lakóhely szerinti állam intézményeit a személyi vagy családi helyzetük bármely olyan változásáról, amely érintheti az e rendelet szerinti ellátásokra való jogosultságukat.

(2) Az (1) bekezdésben [helyesen: Az (1) bekezdés harmadik albekezdésében] említett tájékoztatási kötelezettség be nem tartása a nemzeti joggal összhangban arányos intézkedések alkalmazását eredményezheti. Mindazonáltal, ezek az intézkedések hasonlóak a hazai jogban [helyesen: ezek az intézkedések egyenértékűek a belső jogrendben] hasonló helyzetekre alkalmazandó intézkedésekkel, és nem teszik lehetetlenné vagy túlzottan nehézé a gyakorlatban az igénylők e rendelet szerinti jogainak gyakorlását.

[...]”

- 6 Ugyanezen rendeletnek az „Egyes tagállamok jogszabályainak alkalmazására vonatkozó különös szabályok” című VI. melléklete tartalmazza az R. szakaszt, amely alatt az „Egészségbiztosítás” című 1. pont az a) és b) pontban a következőket írja elő:

„a) A természetbeni ellátásokra való jogosultság tekintetében, a holland jogszabályok értelmében e rendelet III. címe 1. és 4. fejezetének alkalmazásában a természetbeni ellátásokra jogosult személyek azok, akik:

- i) a[z] [egészségbiztosításról szóló törvény] Zorgverzekeringswet [a továbbiakban: Zvw] 2. cikke értelmében kötelesek biztosítást kötni valamelyik egészségbiztosítónál,

[...]

b) Az a) pont i. alpontjában meghatározott személyek a [Zvw] rendelkezéseinek értelmében valamely egészségbiztosítónál kötelesek biztosítást kötni [...]”

A holland jog

Az általános öregségi biztosításról szóló törvény

- 7 Az általános öregségi biztosításról szóló törvény (Algemene ouderdomswet, a továbbiakban: AOW) 14. cikkének (1) bekezdése előírja:

„Az öregségi nyugdíjat és az öregségnyugdíj-emelést kérelemre a Sociale verzekeringsbank folyósítja.”

- 8 Az AOW 16. cikkének értelmében:

„(1) Az öregségi nyugdíj azon hónap első napjától állapítandó meg, amelyben a kedvezményezett teljesíti a nyugdíjjogosultsághoz előírt feltételeket.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően az öregségi nyugdíj nem állapítható meg azon hónap első napját több mint egy évvel megelőző időponttól, amelyben a kérelmet benyújtották vagy a nyugdíjat hivatalból folyósították. A Sociale verzekeringsbank különleges esetekben eltérhet az előző mondat rendelkezéseitől.”

A rendkívüli orvosi költségekről szóló általános törvény

- 9 A rendkívüli orvosi költségekről szóló általános törvény (Algemene wet bijzondere ziektekosten, a továbbiakban: AWBZ) 5. cikkének (1) és (4) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) Jelen törvény rendelkezéseinek értelmében biztosítottak minősül:

- a) a lakóhellyel rendelkező személy, valamint
- b) azon, lakóhellyel nem rendelkező személy, aki Hollandiában közszolgálati vagy munkaviszony alapján történő foglalkoztatásra tekintettel adófizetésre kötelezett.

[...]

(4) Rendeletben vagy rendelet alapján a biztosítottak köre az (1) bekezdéstől eltérően kiterjeszhető vagy szűkíthető.”

- 10 Az AWBZ 5c. cikkének a szövege a következő:

„A Sociale verzekeringsbank hivatalból, adott esetben pedig kérelemre meghatározza, hogy valamely természetes személy megfelel-e az 5. vagy 5b. cikkben, vagy az e cikkek értelmében rögzített feltételeknek azért, hogy e törvénynek megfelelően biztosított legyen.”

A társadalombiztosítás alapján biztosított személyek körének kiterjesztéséről és szűkítéséről szóló 1999. évi rendelet

- 11 A társadalombiztosítás alapján biztosított személyek körének kiterjesztéséről és szűkítéséről szóló 1999. évi rendelet (Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringswet 1999, a továbbiakban: KB 746) 21. cikkének (1) és (6) bekezdése a következőket írja elő:

„(1) Nem biztosított az [AWBZ] alapján, aki Hollandiában rendelkezik lakóhellyel, de az Európai Közösségek Tanácsának valamely rendelete vagy egy Hollandia és egy vagy több állam által a szociális biztonság terén kötött megállapodás alapján Hollandiában olyan ellátásokra jogosult, amelyeket részére főszabály szerint az Európai Unió valamely más tagállamának, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államnak vagy egy olyan államnak a költségére nyújtanak, amely Hollandiával a szociális biztonság terén megállapodást kötött.

[...]

(6) A Sociale verzekeringsbank az (1)–(4) bekezdésben említett személyek kérelmére igazolást állít ki arról, hogy e személyek nem biztosítottak.”

Az egészségbiztosításról szóló törvény

- 12 A Zvw 2. cikke (1) bekezdésének értelmében:

„Aki az AWBZ és az azon alapuló jogszabályi rendelkezések alapján a jogszabály erejénél fogva biztosított, köteles egészségbiztosítást kötni vagy magát a 10. cikkben említett kockázattal szemben biztosíttatni.”

- 13 A Zvw 3. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az egészségbiztosító megfelelő kérelemre köteles az illetékességi területén lakóhellyel rendelkező minden kötelezően biztosított személlyel vagy személy javára, valamint a külföldi lakóhellyel rendelkező minden kötelezően biztosított személlyel vagy személy javára egészségbiztosítást kötni.”

- 14 A Zvw 5. cikkének (1) és (5) bekezdése a következőket írja elő:

„(1) Az egészségbiztosítás kezdete a 3. cikk (1) bekezdése [...] szerinti kérelemnek az egészségbiztosítóhoz való beérkezésének napja.

[...]

(5) Az egészségbiztosítás, eltérően a polgári törvénykönyv hetedik könyve 925. cikkének (1) bekezdésétől, szükség esetén visszamenőleges hatállyal bír,

a) ha az a biztosítási kötelezettség keletkezését követő négy hónapon belül jön létre, e kötelezettség keletkezésének napjáig.

[...]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 15 E. Fischer-Lintjens születési idejétől, 1934. december 1-jétől 1970. szeptember 1-jéig Hollandiában lakott. Ezt követően 2006. május 1-jéig Németországban tartózkodott, amely időpontban visszatért Hollandiába, ahol azóta lakik.
- 16 2004. októberétől E. Fischer-Lintjens a német illetékes intézménytől özvegyi nyugdíjban részesült. Miután 2006-ban elhagyta Németországot, hogy Hollandiában telepedjen le, az E 121 nyomtatvánnyal nyilvántartásba vetette magát a holland CZ egészségbiztosítónál (a továbbiakban: CZ), és 2006. június 1-jétől Hollandiában az 1408/71 rendelet 28. cikke szerinti ellátásokban részesülhetett, amelyeknek a költsége az illetékes német intézményt terhelte. E. Fischer-Lintjens Németországban fizetett egészségbiztosítási járulékokat.
- 17 2006. október 20-án E. Fischer-Lintjens a CVZ-től megkapta az AWBZ alapján a biztosítás hiányáról szóló igazolást, amely arra szolgált, hogy a holland járulékbeszedő hatóságnál igazolja, hogy nem kell járulékot fizetnie Hollandiában. E. Fischer-Lintjens a nyomtatványon – amelyet az ezen igazolás megszerzése érdekében ki kellett töltenie – megjelölte, hogy nem a holland jogszabályok szerinti nyugdíjban vagy ellátásokban, hanem a német jogszabályok szerinti nyugdíjban részesül.
- 18 Ugyanez az igazolás volt érvényes változatlan körülmények között a 2006. június 1-jétől 2010. december 31-ig terjedő időszakra.

- 19 Jóllehet E. Fischer-Lintjens betöltötte a 65. életévet, amely Hollandiában az AOW alapján 1999. december 1-jétől nyugdíjra való jogosultságot keletkeztetett számára, e nyugdíjat csak 2007 májusában igényelte. A kérdést előterjesztő bíróság szerint E. Fischer-Lintjens kérelmének előterjesztése előtt tévesen úgy vélte, hogy nincs joga rá.
- 20 A 2008. április 24-én módosított 2007. november 8-i határozattal az SVB az AOW 16. cikke (2) bekezdésének megfelelően a kérelem benyújtása szerinti hónap első napjától számított egy évre visszamenőleges hatállyal, tehát 2006. május 1-jétől folyósított és fizetett nyugdíjat E. Fischer-Lintjens részére.
- 21 E. Fischer-Lintjens 2010 októberét megelőzően nem tájékoztatta sem a CZ-t, sem a CVZ-t, sem pedig a német egészségbiztosító intézményt a helyzet e változásáról.
- 22 2010. október 21-én E. Fischer-Lintjens kitöltötte a biztosítás hiányáról szóló igazolásának a meghosszabbítása iránti kérelmével összefüggésben a CVZ által küldött nyomtatványt, és abban kijelentette, hogy 2006. május 1-jétől az AOW alapján öregségi nyugdíjban részesül.
- 23 A 2010. november 2-i határozattal a CVZ arról tájékoztatta E. Fischer-Lintjens, hogy az AWBZ és az Zvw alapján köteles biztosítást kötni, következésképpen pedig Hollandiában járulékot kell fizetnie, mivel már nem tartozik a KB 746 21. cikkének (1) bekezdésében említett helyzetek egyikébe sem, ennél fogva 2006 júniusától kötelező biztosítással kell rendelkeznie. A CVZ következésképpen visszavonta E. Fischer-Lintjens biztosítás hiányáról szóló igazolását (a továbbiakban: visszavonó határozat), és a CZ felmondta E. Fischer-Lintjens egészségbiztosítási szerződését. E visszavonás és e felmondás 2006. június 1-jére visszamenőleges hatályú volt.
- 24 Ezt követően a német egészségbiztosító intézmény visszatérítette azon, 5 000 eurót meghaladó járulék összegét, amelyet E. Fischer-Lintjens Németországban 2006. június 1-jétől fizetett.
- 25 A CZ utólagosan követelte E. Fischer-Lintjens-től az említett német intézménynek megtérített, több mint 11 000 euró összegű egészségügyi költségek megfizetését. A CVZ szerint a Zvw 5. cikke (5) bekezdésének értelmében az egészségbiztosítás csak akkor bírhat visszamenőleges hatállyal, ha azt a biztosítási kötelezettség keletkezését követő négy hónapon belül kötötték. E. Fischer-Lintjensnek tehát magának kellett az e német intézménynek megtérített egészségügyi költségeket kifizetnie az egészségbiztosítással nem fedezett, tehát 2006 júniusa és 2010. július 1-je közötti időszakra, mivel ez utóbbi volt az az időpont, amikortól E. Fischer-Lintjens holland egészségbiztosítással rendelkezett.
- 26 2010. december 7-én E. Fischer-Lintjens a visszavonó határozattal szemben panaszt nyújtott be a CVZ-hez.
- 27 2011. március 15-től az SVB lett az AWBZ szerinti biztosítási kötelezettség alóli mentesség megadására és a biztosítás hiányáról szóló igazolások kiállítására illetékes szerv. A CVZ által ezen időpontot megelőzően kiállított igazolásokat az SVB által kiállított igazolásoknak kell tekinteni.
- 28 A 2011. április 21-i határozattal az SVB megalapozatlannak nyilvánította E. Fischer-Lintjensnek a visszavonó határozattal szembeni panaszát. A Rechtbank Roermond (roermondi bíróság) 2012. január 17-i ítéletével helyt adott E. Fischer-Lintjens e határozattal szemben előterjesztett keresetének. E bíróság szerint az E. Fischer-Lintjens által kapott, a biztosítás hiányáról szóló igazolás célja olyan joghatások kiváltása volt, amelyek ezen igazolás visszavonásával nem szüntethetők meg.
- 29 Az SVB fellebbezést nyújtott be ezen ítélettel szemben a Centrale Raad van Beroep (társadalombiztosítási fellebbviteli bíróság), és arra hivatkozott, hogy a biztosítás hiányáról szóló igazolás az E 121 nyomtatványhoz hasonlóan pusztán deklaratív jellegű irat. Az SVB szerint a nemzeti szabályozásokból nem vonható le semmilyen, az 1408/71 rendelet alkalmazásából eredőktől eltérő jogkövetkezmény.

- 30 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy az SVB hatáskörrel rendelkezett arra, hogy a biztosítás hiányáról szóló igazolást visszamenőleges hatállyal visszavonja, azonban e visszavonással az SVB nem kellő mértékben vette figyelembe E. Fischer-Lintjens érdekeit. E bíróság úgy véli, hogy többek között a jogbiztonság elvéből következik az, hogy a nyugdíj folyósítására és a természetbeni ellátások költségeinek viselésére vonatkozó tényleges illetékesség csak az igényelt nyugdíj folyósítására vonatkozó azon határozat keltétől áll fenn, amelynek értelmében megállapították, hogy az érintett ténylegesen jogosult arra. Ezért a kérdést előterjesztő bíróság azon időpont meghatározásáról kérdez, amikor az említett rendelet 27. cikkének értelmében az alapügyben szóban forgó nyugdíj ténylegesen „folyósítandó” volt E. Fischer-Lintjensnek, mivel e bíróság szerint amennyiben e cikket visszamenőleges hatállyal kell alkalmazni, ebből főszabály szerint visszamenőleges hatállyal különböző jogkövetkezmények állnának be, közülük pedig a jelen esetben a holland egészségbiztosítással való rendelkezés kötelezettsége.
- 31 Ilyen körülmények között a Centrale Raad van Beroep úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:
- „1) Úgy kell-e értelmezni az 1408/71 rendelet 27. és azt követő cikkei értelmében vett »folyósítandó« fogalmat, hogy annak megállapítása szempontjából, hogy mikortól folyósítandó a nyugdíj, az annak kifizetése alapjául szolgáló, azt megállapító határozat meghozatalának időpontja az irányadó, vagy pedig a nyugdíj visszamenőleges hatályú folyósításának kezdő időpontja?
- 2 Amennyiben a »folyósítandó« fogalom a nyugdíj visszamenőleges hatályú folyósításának kezdő időpontjára vonatkozik:
- összeegyeztethető-e ezzel az értelmezéssel az, hogy az 1408/71 rendelet 27. cikkének hatálya alá tartozó nyugdíjas a holland jogszabályok alapján nem köthet egészségbiztosítást visszamenőleges azonos időszakra?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 32 Először is meg kell állapítani, hogy a kérdéseket az alapügy olyan különleges körülményei között tették fel, amikor is egyrészt E. Fischer-Lintjensnek 2007 novemberében 2006. május 1-jére visszamenőleges hatállyal holland nyugdíjat folyósítottak, másrészt pedig E. Fischer-Lintjens a 2006. október 20-i biztosítás hiányáról szóló igazolással bizonyítani tudta a holland járulékbeszedő hatóságnak, hogy nem terhelte a holland kötelező egészségbiztosítás megkötésének az 1408/71 rendelet VI. melléklete R. szakasza 1. pontjának a) pontjával összefüggésben értelmezett Zvw 2. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettsége, mivel e rendelet 28. cikkének a hatálya alá tartozott, tehát az illetékes német intézmény terhére Hollandiában egészségbiztosítási ellátásokra volt jogosult. A biztosítás hiányáról szóló ezen igazolást ugyanakkor 2006. június 1-jére visszamenőleges hatállyal 2010. november 2-án visszavonták tőle.
- 33 Ebben az összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy azon nyugdíjasoknak, akik két vagy több tagállam, köztük a lakóhelyük szerinti Hollandia jogszabályai szerint jogosultak nyugdíjra, az említett rendelet VI. melléklete R. szakasza 1. pontjának a) és b) pontja szerint ahhoz, hogy az illetékes holland intézmény terhére jogosultak lehessenek az ugyanezen rendelet 27. cikkének értelmében ez utóbbi tagállam jogszabályai szerint egészségbiztosítási ellátásokra, a Zvw 2. cikkének megfelelően valamelyik egészségbiztosítónál biztosítást kell kötniük. Nem vitatott, hogy a Zvw 5. cikkének (1) és (5) bekezdése szerint e biztosítás kizárólag akkor bírhat visszamenőleges hatállyal, ha azt a biztosítási kötelezettség keletkezését követő négy hónapon belül kötötték.
- 34 A kérdést előterjesztő bíróság szerint meg kell ezért határozni azt az időpontot, amikor E. Fischer-Lintjensnek jogosultsága keletkezett az említett ellátásokra Hollandiában az illetékes holland intézmény terhére, amely annak az időpontnak felel meg, amikor E. Fischer-Lintjens az 1408/71

rendeletnek már nem a 28., hanem a 27. cikkének hatálya alá tartozott. Mindazonáltal e bíróság pontosítja, hogy függetlenül attól, hogy melyik ez az időpont, a Zvw 2. cikkének, valamint 5. cikke (5) bekezdésének alkalmazása meghatározott időszakra megfoszthatja E. Fischer-Lintjenszt az egészségbiztosítástól, mivel e rendelkezések az E. Fischer-Lintjens helyzetét jellemző körülmények között megakadályozzák az ilyen biztosítás visszamenőleges hatályú megkötését. Az említett bíróság ugyanakkor rámutat arra, hogy tekinthető úgy, hogy E. Fischer-Lintjens egészségbiztosításának a 2007. november 8. – a holland nyugdíj részére történt első kifizetésének az időpontja – és a 2010. július 1-je – E. Fischer-Lintjens által a holland egészségbiztosítás megkötése – közötti időszakra vonatkozó megszakadása kizárólag a valamely holland biztosítónál történő késedelmes taggá válásának tudható be. E. Fischer-Lintjensnek következképpen egyedül kellene viselnie az ebből eredő kárt.

- 35 Következésképpen az együttesen vizsgálendő kérdéseivel a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kérdezi, hogy az 1408/71 rendelet VI. melléklete, R. szakasza, 1. pontjának a) és b) pontjával összefüggésben értelmezett 27. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapügyben szóban forgóhoz hasonló körülmények között az a tagállami szabályozás, amely az e tagállam által egy évre visszamenőleges hatállyal folyósított nyugdíj jogosultjának nem teszi lehetővé a kötelező egészségbiztosítás visszamenőleges, azonos időszakra történő megkötését.
- 36 Meg kell ezért határozni, hogy az alapügyben szóban forgó körülmények között mely időponttól vált Hollandia az 1408/71 rendelet említett 27. cikkének értelmében illetékes az E. Fischer-Lintjenshez hasonló nyugdíjas tekintetében.
- 37 E tekintetben az említett rendeletnek az alkalmazandó jogot meghatározó rendelkezései kollíziós szabályrendszert alkotnak, amelynek zárt jellege azzal a hatással jár, hogy elvonja a nemzeti jogalkotótól azt a lehetőséget, hogy e tárgyban a nemzeti jogszabályok hatályát és alkalmazási feltételeit, az azok hatálya alá eső személyi kört és azon területet maga határozza meg, amelyen belül a nemzeti rendelkezések érvényesülnek (lásd különösen: van Delft és társai ítélet, C-345/09, EU:C:2010:610, 51. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 38 Mivel az 1408/71 rendeletben előírt kollíziós szabályok tehát kötelezőek a tagállamokra nézve, a Bíróság már megállapította, hogy már csak ezért sem fogadható el, hogy az e szabályok hatálya alá tartozó biztosítottak akadályozhassák ezek érvényesülését, kivonva magukat azok hatálya alól. Az e rendelettel létrehozott kollíziós szabályok rendszerének alkalmazása ugyanis csupán az érintett munkavállaló objektív helyzetétől függ (lásd ebben az értelemben: van Delft és társai ítélet, C-345/09, EU:C:2010:610, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 39 Arra is emlékeztetni kell, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az említett rendelet alkalmazandó jogszabályokat meghatározó rendelkezéseinek célja nemcsak több nemzeti szabályozás egyidejű alkalmazásának és az esetlegesen ebből eredő bonyodalmaknak az elkerülése, hanem annak megakadályozása is, hogy az ugyanazon rendelet hatálya alá tartozó személyeket a rájuk alkalmazandó jogszabályok hiányában megfoszsják a védelemtől a szociális biztonság területén (lásd ebben az értelemben: Mulders-ítélet, C-548/11, EU:C:2013:249, 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 40 Ebből az következik – ahogy azt a főtanácsnok indítványának 41. pontjában megállapította –, hogy az 1408/71 rendelet által előírt kollíziós szabályok egyik célja az, hogy minden e rendelet hatálya alá tartozó biztosított folyamatosan biztosított legyen, anélkül hogy erre a folyamatosságra az egyéneknek vagy a tagállamok illetékes intézményeinek a diszkrecionális választásai kihatással lehessenek.
- 41 E tekintetben az említett rendelet 27. cikke arra a nyugdíjasra vonatkozik, aki két vagy több tagállam, köztük a lakóhelye szerinti tagállam jogszabályai szerint jogosult nyugdíjra, és aki ez utóbbi államban egészségbiztosítási és anyasági ellátásokra jogosult. Ezen, az ugyanezen rendelet 28. cikkével összefüggésben értelmezett cikk tárgya az, hogy azonosítsák először azt az intézményt, amely a

nyugdíjra jogosultak számára ezen egészségbiztosítási és anyasági ellátások nyújtásáért felelős, és másodsor azt az intézményt, amely a költségek viseléséért felelős (lásd ebben az értelemben: Rundgren-ítélet, C-389/99, EU:C:2001:264, 43. és 44. pont).

- 42 A e cikkek által bevezetett rendszer ezért kapcsolatot teremt a nyugdíjak folyósítására vonatkozó illetékesség, valamint a természetbeni ellátások költségviselésének a kötelezettsége között, mivel e kötelezettség következképpen a nyugdíjjal kapcsolatos tényleges illetékességhez kapcsolódik. A természetbeni ellátások költsége tehát nem ruházható az olyan tagállami intézményre, amely a nyugdíjjal kapcsolatban csak esetleges illetékességgel rendelkezik. Ebből az következik, hogy amikor az 1408/71 rendelet 27. cikke – az e rendelet 28. cikkéhez hasonlóan – a folyósítandó nyugdíjra hivatkozik, az az érintettnek ténylegesen kifizetett nyugdíjra vonatkozik (lásd ebben az értelemben: Rundgren-ítélet, C-389/99, EU:C:2001:264, 47. pont).
- 43 Ezért az E. Fischer-Lintjenssel azonos helyzetben lévő érintett holland nyugdíját azon időszak kezdetétől kell az 1408/71 rendelet 27. cikkének értelmében folyósítotttnak tekinteni, amelynek tekintetében ezt a nyugdíjat ezen érintettnek ténylegesen kifizették, függetlenül attól az időponttól, amikor az e nyugdíjra való jogosultságot formálisan megállapították. Az ilyen nyugdíj ezért az ezen időszak teljességére folyósítandó, beleértve adott esetben azt, amikor ez az időszak az ezen nyugdíj folyósítására vonatkozó határozat időpontját megelőzően kezdődik.
- 44 A jelen esetben nem vitatott, hogy az alapügyben szóban forgó nyugdíjat E. Fischer-Lintjens részére a holland jogszabályok értelmében a 2006. május 1-jétől kezdődő időszak tekintetében ténylegesen kifizették. Következésképpen ettől az időponttól kezdve a nyugdíjat az 1408/71 rendelet 27. cikk értelmében „folyósítotttnak” kellett minősíteni az ellátások E. Fischer-Lintjens részére történő nyújtása szempontjából.
- 45 Továbbá, ahogy azt a német kormány az írásbeli észrevételeiben megállapította, az ezen 27. cikk értelmében vett „folyósítandó” kifejezés minden más értelmezése esetén az e rendelet értelmében vett folyósítandó ellátások tárgyában a tagállam illetékességének időbeli fennállása a nyugdíj iránti kérelmek nemzeti közigazgatási szervek általi elbírálásának a gyorsaságától függne, ami szembe menne az említett rendelet egyik céljával, amely – ahogy azt a Bíróság a jelen ítélet 40. pontjában már megállapította – annak a biztosítása, hogy minden ugyanezen rendelet hatálya alá tartozó biztosított folyamatosan biztosított legyen.
- 46 Egyébiránt a Bíróságnak bemutatott – nem vitatott – információkból kitűnik, hogy a biztosítás hiányáról szóló igazolás visszamenőleges hatályú visszavonását követően E. Fischer-Lintjens a 2006 júniusától 2010. július 1-jéig tartó időszak tekintetében már nem rendelkezett egészségbiztosítással, miközben Németországban előzőleg befizette az egészségbiztosítási járulékokat erre az időszakra, amelyeket a visszavonó határozat miatt ezt követően visszatérítettek neki.
- 47 E tekintetben a holland kormány írásbeli észrevételeiben elmagyarázza, hogy az alapügyben szóban forgó holland szabályozás a holland egészségbiztosítás minden visszamenőleges hatályát főszabály szerint kizárja, tekintettel a biztosításokra jellemző azon tárgyra, hogy a megkötés időpontjában be nem következett jövőbeli károkat fedezzék, valamint az annak ösztönzésére irányuló célra, hogy a holland jogban biztosítási szerződés megkötésére köteles érintettek azt a lehető legkorábban kössék meg. A visszamenőleges hatály ilyen hiánya biztosítja az egészségbiztosítási rendszer alapját képező szolidaritást, valamint megelőzi a visszaéléseket. Mindazonáltal a kizárás ezen általános elve ellenére a holland jogalkotó olyan korlátozott kivételt írt elő, amelynek értelmében, ha az egészségbiztosítást a biztosítási kötelezettség keletkezését követő négy hónapon belül kötötték, e biztosítás az ezen kötelezettség keletkezésének a napjára visszamenőleges hatállyal bír. E hatály az alkalmazása esetén – amely az alapügyben nem áll fenn, mivel E. Fischer-Lintjens biztosítási kötelezettsége 2006. május 1-jén keletkezett – tehát négy hónapra korlátozódik.

- 48 Kétségtelen, hogy valamely tagállam számára jogszerű lehet annak a korlátozása, hogy visszamenőleges hatállyal lehessen egészségbiztosítást kötni azért, hogy arra bátorítsa az ilyen biztosítás megkötésére köteles személyeket, hogy azt a legrövidebb időn belül kössék meg. Ezért a Bíróság már kimondta, hogy az ellátáshoz való jogosultság okán fennálló járulékfizetési kötelezettség még az említett ellátások tényleges igénybevétele hiányában is a nemzeti szociális biztosítási rendszerekben megjelenő szolidaritási elv része, mivel az ilyen kötelezettség hiánya az érintetteket arra ösztönözné, hogy várjanak a kockázat bekövetkezéséig, és csak akkor járuljanak hozzá e rendszer finanszírozásához (lásd ebben az értelemben: van Delft és társai ítélet, C-345/09, EU:C:2010:610, 75. pont).
- 49 Mindazonáltal a tagállamok szociális biztonsági rendszereibe való belépési feltételeknek – amelyek kialakítása ez utóbbiak hatáskörébe tartozik – tiszteletben kell tartaniuk az uniós jogot, és nem vezethetnek ahhoz, hogy az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló nemzeti jogszabály alkalmazási köréből kizárják azokat a személyeket, akik tekintetében az 1408/71 rendelet értelmében ugyanezen jogszabály alkalmazandó (lásd ebben az értelemben: Kits van Heijningen-ítélet, C-2/89, EU:C:1990:183, 20. pont, valamint Salemink-ítélet, C-347/10, EU:C:2012:17, 38–40. pont).
- 50 Márpedig meg kell állapítani – ahogy azt a főtanácsnok indítványának 53. és 54. pontjában lényegében megállapította –, hogy az alapügyben szóban forgóhoz hasonló nemzeti szabályozás ahhoz vezet, hogy az olyan személynek, akinek a lakóhelye szerinti tagállam hatóságai az említett rendelet 27. cikkének értelmében a nyugdíj folyósítására vonatkozó határozat időpontjától számított több mint négy hónapra visszamenőleges hatállyal nyugdíjat fizetnek ki, ezt követően lehetetlen az, hogy törvényes kötelezettségeit teljesítse, valamint hogy ebben a tagállamban olyan határidőn belül kössön egészségbiztosítást, amely lehetővé teszi számára, hogy több mint négy hónapos visszamenőleges hatályban részesüljön, miközben addig a másik tagállam illetékes intézményének terhére egészségügyi ellátásban részesült.
- 51 Ezért a jelen esetben nem vitatott, hogy mégha E. Fischer-Lintjens tájékoztatta is volna az illetékes holland szerveket arról, hogy német nyugdíjban részesült, 2007. november 8-án – amely az SVB által hozott, E. Fischer-Lintjens nyugdíjra való jogosultságát Hollandiában 2006. május 1-jére visszamenőleges hatállyal megállapító határozat elfogadásának időpontja – a Zvw 5. cikkének (5) bekezdésében szereplő korlátozás miatt nem köthetett volna az őt 2006. május 1-jétől fedező kötelező egészségbiztosítást. Az alapügy körülményei között úgy tűnik, hogy E. Fischer-Lintjens semmiképpen nem tudta volna tehát elkerülni azt, hogy megszakadjon az ilyen biztosítás időszaka.
- 52 Márpedig a jelen ítélet 39. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatnak megfelelően az E. Fischer-Lintjenshez hasonló olyan biztosított, aki az 1408/71 rendelet hatálya alá tartozik, a rá alkalmazandó jogszabályok hiányában nem fosztható meg a védelemtől a szociális biztonság területén (lásd analógia útján: Kuusijärvi-ítélet, C-275/96, EU:C:1998:279, 28. pont).
- 53 Ebből az következik – ahogy azt a főtanácsnok indítványának 55. és 56. pontjában megállapította –, hogy az alapügyben szóban forgóhoz hasonló nemzeti szabályozás rendelkezései által támasztott korlátozás, amely azzal az eredménnyel jár, hogy az E. Fischer-Lintjenssel azonos helyzetben lévő személynek nincs lehetősége arra, hogy az 1408/71 rendelet 27. cikke, valamint ezen rendelet VI. melléklete, R. szakasza, 1. pontjának a) és b) pontja értelmében rá háruló kötelezettségeknek eleget tegyen, sérti az említett rendelet által létrehozott kollíziós szabályok rendszerének hatékony érvényesülését, valamint az e rendelet értelmében a biztosítottakra háruló kötelezettségeket. Különösen e rendszer hatékony érvényesülése – amely mind a tagállamokra, mind az érintett személyekre nézve kötelező – nem biztosítható, ha ezen államok nemzeti szabályozásaik útján megfoszthatják az E. Fischer-Lintjenshez hasonló érintettet az ugyanezen rendelet alapján rá háruló kötelezettségek teljes mértékű tiszteletben tartásának a lehetőségétől.

- 54 E tekintetben nem fogadható el a holland kormány azon érve, amely szerint E. Fischer-Lintjens egészségbiztosításának különösen a 2007 novembere és a 2010 júliusa közötti időszakra vonatkozó megszakadása kizárólag abból ered, hogy nem tájékoztatta az illetékes holland intézményt a nyugdíjra való jogosultságának a változásáról.
- 55 Kétségtelen, hogy az 1408/71 rendelet 84a. cikkének (1) bekezdése előírja az illetékes intézmények és az e rendelet hatálya alá tartozó személyek közötti kölcsönös tájékoztatási és együttműködési kötelezettséget. Amennyiben ugyanis e személyek kötelesek a lehető leghamarabb tájékoztatni ezen intézményeket személyi vagy családi helyzetük bármely olyan változásáról, amely érintheti az említett rendelet szerinti ellátásokra való jogosultságukat, az intézmények – az említett személyeknek az ugyanezen rendelettel kapcsolatos kérelmeikre válaszul – kötelesek az 1408/71 rendelet által biztosított jogaik gyakorlásához szükséges bármely információval szolgálni.
- 56 Ez az információ adott esetben olyan elegendő adatokat foglalhatna magában, amelyek lehetővé teszik valamely személy számára az alapügyben szóban forgóhoz hasonló körülmények között annak a megértését, hogy köteles Hollandiában egészségbiztosítást kötni.
- 57 Mindazonáltal meg kell állapítani, hogy az ugyanezen rendelet 84a. cikkének (2) bekezdése szerint az említett 84a. cikk (1) bekezdésének harmadik albekezdésében előírt tájékoztatási kötelezettség be nem tartása kizárólag a nemzeti joggal összhangban arányos intézkedések alkalmazását eredményezheti, amelyeknek egyrészt egyenértékűeknek kell lenniük a belső jogrendben hasonló helyzetekre alkalmazandó intézkedésekkel, másrészt pedig nem tehetik lehetetlenné vagy túlzottan nehézé a gyakorlatban az igénylők e rendelet szerinti jogainak gyakorlását.
- 58 Márpedig nem ez az eset áll fenn akkor, ha valamely nemzeti szabályozás alkalmazásának ahhoz kell vezetnie, hogy meghatározott időszak tekintetében az E. Fischer-Lintjensével azonos helyzetben lévő érintettet megfoszt minden védelemtől a szociális biztonság területén anélkül, hogy többek között a személyes helyzetére, különösen az életkorára, egészségi állapotára, valamint a Hollandiában hosszabb időszak alatti távollétére vonatkozó valamennyi releváns körülményt figyelembe vették volna. Továbbá különös jelentőséggel bír az, hogy E. Fischer-Lintjens a 2007 novembere és 2010 októbere közötti időszakban Németországban fizetett egészségbiztosítási járulékokat.
- 59 Az előző megfontolások összességére tekintettel a feltett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy az 1408/71 rendelet VI. melléklete, R. szakasza, 1. pontjának a) és b) pontjával összefüggésben értelmezett 27. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az alapügyben szóban forgóhoz hasonló körülmények között valamely jogosult nyugdíját azon időszak kezdetétől kell folyósítottnak tekinteni, amelynek tekintetében ezt a nyugdíjat ezen érintettnek ténylegesen kifizették, függetlenül attól az időponttól, amikor az említett nyugdíjhoz való jogosultságot formálisan megállapították, beleértve adott esetben azt, amikor ez az időszak az ugyanezen nyugdíj folyósítására vonatkozó határozat időpontját megelőzően kezdődik. Az 1408/71 rendelet VI. melléklete, R. szakasza, 1. pontjának a) és b) pontjával összefüggésben értelmezett 27. és 84a. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az alapügyben szóban forgóhoz hasonló körülmények között az olyan tagállami szabályozás, amely nem teszi lehetővé az e tagállam által egy évre visszamenőleges hatállyal folyósított nyugdíj jogosultjának a kötelező egészségbiztosítás visszamenőleges, azonos időszakra történő megkötését, ami azzal jár, hogy megfosztja e jogosultat a szociális biztonság terén minden védelemtől anélkül, hogy a különösen a személyes helyzetére vonatkozó valamennyi releváns körülményt figyelembe vették volna.

A költségekről

- 60 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

A 2006. december 18-i 1992/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, korábban az 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel módosított és naprakésszé tett, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet VI. melléklete, R. szakasza, 1. pontja a) és b) pontjával összefüggésben értelmezett 27. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az alapügyben szóban forgóhoz hasonló körülmények között valamely jogosult nyugdíját azon időszak kezdetétől kell folyósítottnak tekinteni, amelynek tekintetében ezt a nyugdíjat ezen érintettnek ténylegesen kifizették, függetlenül attól az időponttól, amikor az említett nyugdíjhoz való jogosultságot formálisan megállapították, beleértve adott esetben azt, amikor ez az időszak az ugyanezen nyugdíj folyósítására vonatkozó határozat időpontját megelőzően kezdődik.

Az 1992/2006 rendelettel módosított, korábban a 118/97 rendelettel módosított és naprakésszé tett 1408/71 rendelet VI. melléklete, R. szakasza, 1. pontja a) és b) pontjával összefüggésben értelmezett 27. és 84a. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az alapügyben szóban forgóhoz hasonló körülmények között az olyan tagállami szabályozás, amely nem teszi lehetővé az e tagállam által egy évre visszamenőleges hatállyal folyósított nyugdíj jogosultjának a kötelező egészségbiztosítás visszamenőleges, azonos időszakra történő megkötését, ami azzal jár, hogy megfosztja e jogosultat a szociális biztonság terén minden védelemtől anélkül, hogy a különösen a személyes helyzetére vonatkozó valamennyi releváns körülményt figyelembe vették volna.

Aláírások